

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 20.10.2004
COM(2004) 681 końcowy

**KOMUNIKAT KOMISJI
DO RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**

**w sprawie decyzji Komisji z dnia 20 października 2004 r. dotyczącej krajowych planów
rozdzielania uprawnień do emisji gazów cieplarnianych dla Belgii, Estonii, Finlandii,
Francji, Łotwy, Luksemburga, Portugalii i Republiki Słowacji zgodnie z dyrektywą
2003/87/WE**

1. WSTĘP

Walka ze zmianami klimatycznymi jest dla Unii Europejskiej istotnym celem. UE zdecydowała się osiągnąć go poprzez wprowadzenie w życie zobowiązań podjętych zgodnie z Protokołem z Kioto, wielostronną umową zmierzającą do rozwiązania tego ogólnoswiatowego problemu dzięki wielostronnej współpracy. W ścisłej współpracy z Państwami Członkowskimi oraz przedstawicielami przemysłu, społeczeństwa obywatelskiego i środowisk naukowych opracowano Europejski Program Zapobiegający Zmianom Klimatu (EPZZK), który ma pomóc UE w wypełnieniu swoich zobowiązań z Kioto unikając wysokich kosztów. Główną propozycją Programu było stworzenie systemu handlu uprawnieniami do emisji obowiązującego w całej UE, który przyczyniłby się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w UE. W roku 2003 Rada i Parlament Europejski przyjęły dyrektywę nr 2003/87/WE przewidującą handel uprawnieniami do emisji we Wspólnocie począwszy od stycznia 2005 r.

Pierwsza faza handlu uprawnieniami do emisji w UE obejmuje emisję CO₂ z ponad 12 000 instalacji. Każde Państwo Członkowskie ma obowiązek opracować krajowy plan rozdziału zbywalnych uprawnień i przedłożyć go Komisji do oceny. Plany te powinny opierać się na obiektywnych i przejrzystych kryteriach, włącznie z wymienionymi w załączniku III wspomnianej dyrektywy. Jeżeli plany krajowe nie spełniają tych kryteriów, Komisja może je odrzucić w całości lub w części. Aby pomóc Państwom Członkowskim w przygotowaniu planów Komisja przyjęła wskazówki¹ dotyczące wprowadzania w życie kryteriów określonych w dyrektywie.

Niniejszy komunikat opiera się na komunikacie COM(2004) 500², który wyjaśnił podstawy decyzji Komisji w sprawie Krajowych Planów Rozdziału Uprawnień Austrii, Danii, Niemiec, Irlandii, Nederlandów, Słowenii, Szwecji i Zjednoczonego Królestwa, i który przedstawia ocenę Komisji kolejnych ośmiu planów krajowych. Jedną z przyczyn, dla których na mocy dyrektywy Komisja została zobowiązana do oceny krajowych planów rozdziału jest chęć zapewnienia właściwego stosowania kryteriów zawartych w tej dyrektywie w zakresie dystrybucji zbywalnych uprawnień przed rozpoczęciem handlu. Na jednolitym wewnętrznym rynku europejskim i w ramach jednolitego systemu handlu uprawnieniami do emisji w UE istotna jest ochrona przed zakłóceniem konkurencji na skutek niewłaściwego stosowania przepisów dyrektywy lub Traktatu. UE po raz pierwszy angażuje się w handel uprawnieniami do emisji na skalę całej Wspólnoty, a pierwszy okres handlowy, czyli lata 2005-2007, nazwano „etapem przygotowawczym”. W interesie wszystkich Państw Członkowskich leży, aby instrument ten przyczynił się do osiągnięcia celów związanych z walką ze zmianami klimatycznymi w sposób pozwalający uniknąć wysokich kosztów. Gdyby jednak Państwa Członkowskie wydały więcej uprawnień niż prawdopodobna wielkość faktycznych emisji z instalacji objętych systemem, korzyści płynące dla środowiska z dyrektywy byłyby znikome

¹ Komunikat w sprawie wskazówek mających pomóc Państwom Członkowskim we wprowadzaniu w życie kryteriów wymienionych w załączniku III do dyrektywy 2003/87/WE ustanawiającej system handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE, COM(2003) 830 wersja ostateczna z dnia 7 stycznia 2004 r.

² Komunikat w sprawie decyzji Komisji z dnia 7 lipca 2004 r. dotyczącej krajowych planów rozdziału uprawnień do emisji gazów cieplarnianych dla Austrii, Danii, Niemiec, Irlandii, Nederlandów, Słowenii, Szwecji i Zjednoczonego Królestwa zgodnie z dyrektywą 2003/87/WE.

lub żadne. Zahamowałoby to rozwój nowych czystych technologii i przeszkodziło w rozwoju płynnego i dynamicznego rynku.

2. LICZBA PRZEDŁOŻONYCH KRAJOWYCH PLANÓW ROZDZIAŁU

Do dnia 14 października 2004 r. 22 Państwa Członkowskie przedstawiły Komisji krajowe plany rozdziału. Osiem planów poddano ocenie w lipcu 2004 r., a kolejnych osiem (z Belgii, Estonii, Finlandii, Francji, Łotwy, Luksemburga, Portugalii i Republiki Słowackiej) jest wystarczająco kompletnych, aby Komisja mogła podjąć decyzję w sprawie ich zgodności z dyrektywą. Wspomniane kolejne osiem planów reprezentuje około 15% całkowitej szacowanej wielkości uprawnień w pierwszym okresie handlu, sprowadzając całkowitą przewidywaną wielkość obrotu do blisko 60%.

3. OCENA KRAJOWYCH PLANÓW ROZDZIAŁU

Wszystkie otrzymane plany krajowe zostały ocenione zgodnie z decyzjami przyjętymi dla pierwszych ośmiu Państw Członkowskich dnia 7 lipca 2004 r. i wyjaśnione w komunikacie COM(2004) 500.

Analizując plany Komisja podzieliła elementy naruszające jedno lub więcej z 11 kryteriów zawartych w dyrektywie na następujące grupy: zgodność ze zobowiązaniami każdego Państwa Członkowskie wynikającymi z Protokołu z Kioto („droga do Kioto”); korekty ex post; zasady transferu; opracowanie i zarządzanie rezerwami dla nowych uczestników. W niektórych planach zawartych w drugiej grupie decyzji Komisja znalazła dalsze niespójności z oceną zgodnie z decyzją 280/2004/WE. Każda z tych kwestii została przedstawiona poniżej.

3.1. Zgodność z ocenami zgodnie z decyzją 280/2004/WE

Zgodnie z decyzją 280/2004/WE³ Komisja przeprowadza coroczną ocenę faktycznych i przewidywanych emisji w Państwach Członkowskich, przedstawionych łącznie oraz w układzie sektorowym i dla każdego z gazów cieplarnianych. Oceny te są przygotowywane w ścisłej współpracy z Państwami Członkowskimi. Zgodnie ze Wskazówkami „zgodność nie będzie zapewniona, jeżeli Państwo Członkowskie zamierza rozdzielić całkowitą liczbę uprawnień przekraczającą faktyczną lub przewidywaną emisję z objętych systemem instalacji zgodnie z oceną za dany okres.”

Komisja stwierdza, że plany Estonii, Łotwy i Republiki Słowackiej są zgodne z kryterium 2, wzięwszy pod uwagę zmniejszoną całkowitą liczbę uprawnień w tych trzech planach.

3.2. Spójność z „drogą do Kioto”

Belgia i Luksemburg zamierzają w sumie zakupić co najmniej 56 milionów jednostek Kioto⁴. Portugalia wyraziła zamiar zakupu jednostek Kioto, ponieważ jednak w planie nie sprecyzowano liczby jednostek, zamiaru tego nie wzięto pod uwagę przy ocenie planu.

³ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady 280/2004/WE z dnia 11 lutego 2004 r. dotycząca mechanizmu monitorowania emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie i wykonania Protokołu z Kioto, Dz.U. L 49 z 19.2.2004, str. 1.

⁴ Luksemburg – 15 mln, Belgia – co najmniej 41 mln.

Komisja oparła swą ocenę na ośmiu elementach określonych w komunikacie COM(2004) 500.

Belgia, która zamierza zakupić co najmniej 41 mln jednostek Kioto, odnotowała istotny postęp jeśli chodzi o osiem elementów określonych w COM(2004) 500. W szczególności, kraj ten na obecnym etapie przeznaczył ponad 120 mln EUR na zakup jednostek Kioto. Z uwagi na zmniejszenie całkowitej liczby uprawnień Komisja nie uważa, że plan Belgii narusza kryterium 1.

Luksemburg wyraził zamiar zakupu 15 mln jednostek Kioto. Dnia 6 października 2004 r. władze Luksemburga zgłosiły Komisji zobowiązania dotyczące utworzenia podstawy prawnej do dyrektywy 2003/87/WE zmieniającej prawo i powołania specjalnego funduszu klimatycznego, a także uwzględnienia w budżecie na rok 2005 środków finansowych na fundusz klimatyczny oraz nadania Ministerstwu Środowiska roli wyznaczonych władz krajowych i powiadomienia o tym Sekretariatu ds. Klimatu ONZ. Biorąc pod uwagę opisane wyżej zmiany oraz zmniejszenie całkowitej liczby uprawnień Komisja nie uważa, że plan Luksemburga narusza kryterium 1.

3.3. Korekty *ex post*

Stabilna sytuacja przyczynia się do wzrostu zaufania u przedsiębiorców planujących nowe inwestycje. Korekty *ex post* podważają to zaufanie powodując niepewność.

Wszystkie korekty *ex post*, które znalazły się w krajowych planach rozdziału w decyzjach Komisji dotyczących krajowych planów rozdziału przyjętych dnia 7 lipca 2004 r. zostały odrzucone. Co więcej, niektóre Państwa Członkowskie zmieniły swoje plany przed wyżej wymienionymi decyzjami w celu usunięcia korekt *ex post*, a inne również zmieniły plany w celu usunięcia korekt *ex post* przed przyjęciem niniejszych decyzji.

3.4. Rezerwy dla nowych uczestników

Komisja stwierdza, że wszystkie oceniane plany przewidują utworzenie rezerw dla nowych uczestników.

3.5. Specyficzne kwestie związane z poszczególnymi planami

Plan Finlandii obejmuje wykaz instalacji, które zostaną objęte programem, jednak wykaz ten nie obejmuje liczby uprawnień dla każdej instalacji na Wyspach Alandzkich. Tym samym wykaz wymagany zgodnie z kryterium 10 jest niekompletny.

Francja powiadomiła o zamiarze włączenia do wykazu dalszych 800 instalacji poza początkowo zgłoszonymi instalacjami. Nie przekazano jednak żadnych dalszych szczegółów, włącznie z liczbą uprawnień przewidzianych dla tych instalacji, zatem wykaz ten jest niekompletny. Ponadto Komisja uważa, że udział uprawnień przewidzianych na specjalną rezerwę na wzrost narusza kryterium 5, ponieważ opiera się na zawyżonych danych dotyczących wzrostu, i niesłusznie działałaby na korzyść niektórych przedsiębiorstw i rodzajów działalności.

Tabela 1 poniżej podsumowuje ocenę dokonaną przez Komisję i wskazuje kryteria, które zostały naruszone przez poszczególne plany.

Tabela 1

	Belgia	Estonia	Finlandia	Francja	Łotwa	Luksemburg	Portugalia	Republika Słowacka
(1) Kioto								
(2) Rozwój emisji								
(3) Potencjał								
(4) Pozostałe akty prawne								
(5) Zakaz dyskryminacji				ODRZUCONO				
(6) Nowi uczestnicy								
(7) Wczesne działania								
(8) Czyste technologie								
(9) Konsultacje publiczne								
(10) Wykaz obiektów z podaniem ilości dla każdego obiektu			ODRZUCONO	ODRZUCONO				
(11) Konkurencja zewnętrzna								
Artykuł 10								

PL

PL